

Η ΑΥΤΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παραγνωρίζοντες τὴν πραγματικὴν σημασίαν τῆς Εἰσαγωγῆς καὶ Ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων, οἱ οἰκονομολόγοι συνηθίζουν νὰ θεωροῦν εὐκταῖον καὶ ὠφέλιμον πλεόνασμα τὸ τῆς Ἐξαγωγῆς ἐπὶ τῆς Εἰσαγωγῆς, λησμονοῦντες, ὅτι ἐκάστη εἰσαγωγή ἐμπορεύματος σημαίνει αὐξήσιν τῆς Ἐθνικῆς Περιουσίας. Καὶ τοῦτο καθόσον, δεδομένου ὅτι δὲν ὑπάρχει οἰαδήποτε βία πρὸς ἀγορὰν ξένου προϊόντος, τὸ γεγονός τῆς εἰσαγωγῆς ἀποδεικνύει ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη τοῦ ξένου ἐμπορεύματος ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ καὶ συμφέρον ὡς πρὸς τὴν τιμὴν αὐτοῦ. Ὅμοίως ἐκάστη ἔξαγωγή σημαίνει ἐν γένει ἀπώλειαν διὰ τὸ Κράτος — ἔστω καὶ ἐὰν ὠφελούνται τινες ἐκ τῶν κατ' ἰδίαν πράξεων.

Ἄς ἐξετάσωμεν τίνι τρόπῳ διεξάγεται τὸ διεθνὲς ἐμπόριον: Ὑποθέσωμεν ὅτι πλοῖον ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς φορτωμένον μὲ καπνὰ ἀξίας 10.000 Ἀγγλ. λιρῶν, ἅτινα μεταφέρει εἰς Ἀργεντινὴν ἐὰν τὰ καπνὰ τύχωσιν εὐάρεστα εἰς τοὺς Ἀργεντινοὺς ἀγοραστάς, ὁ Ἕλλην ἐμπόρος θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ μεταφέρει σιτηρὰ τῆς ἰδίας ἀξίας εἰς Ἑλλάδα καὶ τὸ Ἐμπορικὸν Ἴσοζύγιον δὲν θὰ διχθῆ. Ἐὰν ὅμως τὰ καπνὰ — μὴ ἐξεργασθέντα ἐπιμελῶς — πωληθῶσιν εἰς τὴν ἡμίσειαν τιμὴν — 5.000 λιρῶν — μόνον ἡ ἡμίσεια ποσότης σιτηρῶν θὰ εἰσέλθῃ εἰς Ἑλλάδα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐπηρεάσῃ «εὐνοϊκῶς» τὸ Ἐμπορικὸν Ἴσοζύγιον, ὅπερ

¹ Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγράφη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐν Κοπεγχάγῃ «Διεθνoῦς Συνεδρίου Φορολογίας ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας», εἰς τὸ ὁποῖον ὁ γράψας παρέστη ὡς ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος.

θὰ παρουσιάση πλεόνασμα ἔξαγωγῆς λιρῶν 5.000. — Τὸ δὲ Ἐμπορικὸν Ἴσοζύγιον θὰ ἐπιδείξη τὸ «μέγιστον κέρδος» ἐὰν ἔτυχε τὸ Ἑλληνικὸν πλοῖον νὰ ναυαγήσῃ ἅμα τῇ ἀναχωρήσει τοῦ ἐκ Πειραιῶς, διότι τότε τὸ πλεόνασμα τῆς ἔξαγωγῆς ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς θὰ εἶναι Λιρῶν 10.000.

Οὐδὲν τὸ βλαβερὸν παρουσιάζει, ἡ Ἑλλάς μὲ τὸ νὰ θεραπεύῃ τὴν ἀνάγκην τροφίμων — ἰδίως σιτηρῶν — φυτεύουσα καπνὸν καὶ σταφίδα καὶ μὲ τὸ νὰ ἀγοράζῃ ἢ ἀνταλλάσῃ ἀντὶ αὐτῶν τὰ ἀναγκαῖα σιτηρά, ἢ νὰ τρέφῃ μεταξοσκώληκας καὶ νὰ πλέκῃ τάπητας, ὅπως ἀνταλλάσῃ αὐτοὺς ἀντὶ ἀγγλικῶν ὑφασμάτων ἢ ἄλλων εἰδῶν ἀκριβοτέρων ἐν Ἑλλάδι παρὰ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ.

Χρειαζέται δὲ μεγάλη δόσις σχολαστικισμοῦ καὶ σχετικῆ ἐπιπολαιότητος διὰ νὰ ἐπεμβαίῃ ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς κατὰ τὸν εἰθισμένον τρόπον: Φορολογία ἐπὶ τῆς συγκομιδῆς καπνοῦ, ἐκρίζωσις κλημάτων καὶ «προστατευτικὸς δασμὸς».

Ἡ Ἑλλάς ἐπροικίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑψίστου δι' εἰδικῆς ποιότητος χώματος, ὅπερ διὰ τοῦ αὐτοῦ κόπου ἀποδίδει πολὺ πολυτιμότερα προϊόντα (καπνὰ τριπλῆς ἀξίας τῶν βουλγαρικῶν καὶ τουρκικῶν, σταφίδα μεγαλυτέρας γλυκύτητος καὶ ἄνευ πυρήνων), ἅτινα θὰ τῇ παρεῖχον τὰ μέσα νὰ ζῆ καλύτερα ἀπὸ τοὺς γείτονάς της, οἱ ὅποιοι ἐκτιμῶντες αὐτὰ τὰ προϊόντα τῇ προσφέρουν τὰ ἀπαραίτητα τρόφιμα καὶ ὑφάσματα ἀντὶ τιμῆς μικροτέρας τῆς ἐν Ἑλλάδι παραγωγικῆς δαπάνης. Τὸ λογικὸν θὰ ἦτο, νὰ προσπαθῇ τὸ Κράτος νὰ ἐλαττώσῃ τὰς δαπάνας τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς τῶν νῦν παραγομένων προϊόντων, οὕτως ὥστε νὰ πλημμυρίζεται ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀμερικὴ δι' Ἑλληνικῶν καπνῶν, σταφίδων καὶ ἐλαίων, καὶ νὰ δύνανται οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀγοράζωιν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ὅσα παράγονται ἐκεῖ εὐθινοτέρα, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐνθαρρύνῃ συγχρόνως τὸ Κράτος τὴν ἐγχώριον σιτοπαραγωγὴν καὶ ὑφαντουργίαν περιορίζον αὐτομάτως τὸν κύκλον τῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ἀναγκαίων — ἔνεκεν τῆς τιμῆς ἢ τῆς ποιότητος — ἐμπορευμάτων. Τοιαύτη πολιτικὴ, περὶ τῶν βάσεων τῆς ὁποίας γράφω κατωτέρω, θὰ ἐτροφοδοτεῖ τὴν ἐργατικὴν ἀγορὰν τῆς

Ἑλλάδος καὶ θὰ ἐπέφερε τῷ ὄντι τὰ ἀποτελέσματα προ-
στασίας τῆς ἐγχωρίου γεωργίας καὶ βιομηχανίας, ἅτινα εἰς
μάτην ἐπιδιώκονται διὰ τῶν σήμερον συνήθως ἐφαρμο-
ζομένων μέσων.

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἐλαττωθῶν αἱ ἐγχώρια δαπάναι παρα-
γωγῆς, αὐξάνονται αἱ τιμαὶ τῆς ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Εἰσα-
γωγῆς. Καίτοι καὶ διὰ τῶν δύο μέτρων (ἐλαττώσεως τῶν
ἐγχωρίων δαπανῶν καὶ αὐξήσεως τῶν τιμῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτε-
ρικοῦ) ἀναγκάζεται ὁ πελάτης νὰ προτιμᾷ τὰ ἐγχώρια προϊ-
όντα τῶν ξένων, αἱ συνέπειαι αἱ ἐξ αὐτῶν τῶν μέτρων
προκύπτουσαι διαφέρουν σημαντικῶς, ὡς θέλω ἀναπτύξει
κατωτέρω:

Τρεῖς κατηγορίαι ὑλῶν πρώτης ἀνάγκης εἶναι ἐκεῖναι,
αἵτινες εἰσάγονται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ:
Τὰ σιτηρὰ (ἐτησίας ἀξίας λιρ. 15.000.000.—), τὰ ὑφάσματα
(λιρ. 5.000.000.—) καὶ οἱ γαιάνθρακες (λιρ. 1.000.000).
Ὅπως ἐλέχθη ἀνωτέρω, ἡ ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Εἰσαγωγή
δὲν εἶναι καθ' ἑαυτὸ μειονέκτημα, ἀλλὰ μόνον ἡ ἐξάρτησις
ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς προκύπτων κίνδυνος
ἀποκλεισμοῦ ἢ ἄλλου τινος ἐκβιασμοῦ. Πρέπει λοιπὸν νὰ
ἐξετάσωμεν, ἂν δυνάμεθα ἐν γένει νὰ παράγωμεν σιτηρὰ,
ὑφάσματα καὶ κινητήριον δύναμιν, καὶ εἶτα νὰ μελετήσωμεν,
ἂν ὑπάρχη ἄλλος καταλληλότερος τρόπος, ἵνα ὑποδαυλίσωμεν
τὴν ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ παραγωγὴν αὐτῶν, ἀπὸ τὴν νῦν ἐν
χρήσει «τεχνητὴν» ὑπερτίμησιν τῶν ξένων προϊόντων.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος — 6.500.000 κατοίκων —
ἀπαιτεῖ ἐτησίως 1.300.000 τόννους σιτηρῶν, ἐξ ὧν μέχρι
τοῦ 1924 αἱ 800.000 παρήγοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα, αἱ δὲ
500.000 εἰσήγοντο ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ. Ὑπολογιζομένων 80
χιλ. γρ. κατὰ στρέμμα θὰ ἐχρειάζοντο 6.000.000 στρέμματα,
ἐξ ὧν 3.000.000 ἀναμένομεν ἀπὸ τὰς ἀποξηράνσεις τῶν
ἐκβολῶν τοῦ Ἄξιου καὶ τοῦ Στρυμῶνος, τὰ δὲ ὑπόλοιπα
ἀσφαλῶς θὰ ἀνευρίσκοντο εἰς τὴν λοιπὴν Μακεδονίαν, ἐὰν
δὲν ἠπειλεῖτο ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιεργείας διὰ τῆς ἐχθρι-
κῆς πρὸς τὴν ἐργασίαν φορολογίας ἐπὶ τῆς «ἀκαθαρίστου
προσόδου».

Κατ' ἀναλογίαν τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος θὰ ἠδύνατο διὰ τῆς καλλιιεργείας τοῦ Βάμβακος καὶ τῶν Ἑρίων νὰ καταστήσῃ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ἀνεξάρτητον. Προσθετέα καὶ ἡ Σηροτροφία καὶ ἡ Ταπητουργία, ἃς μετέφεραν οἱ πληθυσμοὶ τῆς Μικρασιατικῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν.

Μένει νὰ ἐξετασθῇ, τίνι τρόπῳ θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπαλλαγῇ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τὴν δαπάνην λίρ. 1.000.000 διὰ τὰς 600.000 τόννους Ἀγγλικῶν γαιανθράκων. Κατὰ τὸ 1918, ὅποτε ὁ τόννος Ἀγγλικῶν γαιανθράκων ἐστοίχιζε ἄνω τῶν 14. λιρ., ἡ ἐγχωρία παραγωγή λιγνιτῶν ἔφθασε τὰς 200.000 τόννους ἀντιστοιχοῦντας εἰς 150.000 τόννους Ἀγγλικῶν γαιανθράκων. Εἰδικὴ ἐφαρμογὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ Ὑπουργείου Ἑθνικῆς Οἰκονομίας προτεινομένων μέτρων (θερμάνσεως διὰ κόνεως καὶ πλίνθων, ἐκμεταλλεύσεως τῶν πτώσεων ὑδάτων, μεταφορᾶς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἀντὶ τῶν ἀνθράκων κτλ.). θὰ ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἀνεξάρτητον ἐκ τῆς ἀγγλικῆς κηδεμονίας.

α') Πῶς ἐπιδιώκεται σήμερον ἡ Οἰκονομικὴ Ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδος;

Ἐν πρώτοις διὰ τῶν «Προστατευτικῶν Δασμῶν», οἵτινες ἀπέδωσαν τὸ 1925 τὰ 28 % ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Διὰ τούτων ἐπιτρέπεται εἰς περιορισμένον ἀριθμὸν ἀτόμων νὰ πωλοῦν τὰ προϊόντα ἀκριβώτερα, ἀλλὰ ἐμποδίζεται μέγα μέρος πολιτῶν νὰ ἀγοράζουσι διάφορα εἶδη, ἅτινα θὰ ἠδύναντο νὰ ἀγοράζουσι εἰς τὴν καθαρὰν τιμὴν τῶν ξένων προϊόντων, ἀλλὰ ὄχι εἰς τὴν τιμὴν τῶν ἐγχωρίων ἢ τὴν τιμὴν τῶν ξένων ἐπηυξημένην διὰ τῶν δασμῶν. Μὲ ἄλλας λέξεις ἐπάγεται γενικὴ αὐξήσις τῶν τιμαρίθμων πρὸς ζημίαν πάντων καὶ τῶν «προστατευομένων» συμπεριλαμβανομένων.

β') Πῶς ὀνιθμίζει σήμερον τὸ Κράτος — ὄχι μόνον τὸ Ἑλληνικόν, ἀλλὰ ἐν γένει σχεδὸν πάντα τὰ κράτη — τὰς προσπαθείας τῶν πολιτῶν, νὰ καλλιιεργοῦν τὸ ἔδαφος, νὰ τρέφουσι πρόβατα, νὰ ἐξασκοῦν ἐπαγγέλματα;

Διὰ τῶν φόρων ἐπὶ τῆς ἐργασίας, οἵτινες τὸ 1925 ἀπέδωσαν τὰ 22 % ὅλων τῶν Κρατικῶν εἰσοδημάτων: ἦτοι διὰ τοῦ φόρου τῶν 3 % ἐπὶ τῆς ἀκαθαρίστου προσόδου, διὰ τῆς δεκάτης, διὰ τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ καπνοῦ, τῶν ἐλαιῶν, τῶν σταφίδων, τῶν σύκων, τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων, ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ ἐπιτηδεύματος. Τοιουτοτρόπως ἀποθαρρύνεται, διὰ νὰ μὴ εἰπῶ «τιμωρεῖται», ὁ ἐπιμελής, ἀφοῦ ὁ φόρος αὐξάνει ἀναλόγως πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ εἰσοδήματος, ἐνῶ ὁ ὀκνηρὸς καὶ ἀμελής διαφεύγει ὑπὸ τὸ πρόσχημα: «Τί νὰ πληρώσω, ἀφοῦ δὲν κερδίζω». Τοῦτο δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «πρόσχημα» μόνον, ἐφ' ὅσον οἱ νόμοι καὶ ὅροι τοῦ τόπου εἶναι τοιοῦτοι, ὥστε νὰ δύναται ἕκαστος φίλεργος νὰ εὕρῃ ἐργασίαν καὶ ἔδαφος ἐργασίας.

Βεβαίως κατέβαλεν ἡ Ἑλληνικὴ Νομοθεσία μεγάλην προσπάθειαν διὰ νὰ παράσχῃ ἔδαφος ἐργασίας εἰς σημαντικὴν μερίδα τοῦ πληθυσμοῦ, ὅταν ἀπηλλοτριώσε καὶ διένοιμε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀπεράντους ἐκτάσεις ἀτελῶς καλλιεργημένων ἀγρῶν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς καὶ τοὺς πρόσφυγας. Πρέπει ὅμως νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν αὐτὰ τὰ μέτρα δίδουν τὴν καλυτέραν ἐγγύησιν, ὅτι οἱ νέοι ἰδιοκτῆται ὑπὸ τὰς σήμερον ἰσχυρούσας — νομοθετικὰς καὶ φορολογικὰς — συνθήκας ἐνθαρρύνονται πρὸς ἀρίστην ἐκμετάλλευσιν τῶν κλήρων τῶν καὶ ἂν αὐταὶ αἱ συνθῆκαι ἀκολούθως ἐγγυῶνται τὴν συνέχαιαν τῶν θαυμάτων, ἅτινα ἐδημιούργησαν Ἑλληνας τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως μεταβάλλοντες εἰς πραγματικούς κήπους μεγάλας ἐκτάσεις τῆς χέρσου μέχρι τοῦδε Μακεδονοθράκης, Στερεῆς Ἑλλάδος καὶ Κρήτης. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ φόρων ἀναλόγων πρὸς τὸ ἀκαθάριστον εἰσόδημα, διότι οὔτε καὶ τὸ «Καθαρὸν» λεγόμενον εἰσόδημα δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πραγματικὴ καθαρὰ «Ἐγγειος Πρῶτος», ἀφοῦ θὰ ἔπρεπε πολλὰ ἄλλα στοιχεῖα — ὡς ἡ προσωπικὴ καὶ οἰκογενειακὴ ἐργασία, αἱ ἰδιαιτέρας τοῦ ἰδιοκτῆτου δαπάναι καὶ τόσα ἄλλα — νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καὶ οὕτω ἢ πρὸς τὸ ἀκαθάριστον εἰσόδημα ἀνάλογος φορολογία ἀποβαίνει λίαν δυσανάλογος πρὸς τὴν ἔγγειον πρῶτον, ἦτοι ἐπιβαρύνει πολὺ ὀλιγώτερον τὸν

ὑπὸ εὐνοϊκὰς συνθήκας ἐργαζόμενον ἢ τὸν ἐπὶ ἀποκέντρον καὶ ἀφόρου ἔδαφους κοπιᾶζοντα.

γ) Πῶς ἐπηρεάζει ἡ Φορολογικὴ Νομοθεσία τὴν ἐγκατάστασιν καὶ τοποθέτησιν κεφαλαίων;

Διὰ τῶν φόρων ἐπὶ τῶν κατοικιῶν, ἐπὶ τῶν κερδῶν Ἀγωνύμων Ἐταιρειῶν, ἐπὶ κληρονομιῶν καὶ δωρεῶν, καὶ διὰ τῶν ἐπὶ τῆς περιουσίας φόρων, οἱ ὅποιοι ἐν ὄλῳ τὸ 1925 ἀπέδσαν τὰ 15% τῶν κρατικῶν εἰσοδημάτων.

Ἡ ἀτυχῆς σύγχυσις κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας, ἡ συμπερίληψις τῶν κτιρίων εἰς τὰ οἰκόπεδα, δυστυχῶς συνεχίζεται ὑπὸ τῶν περισσοτέρων οἰκονομολόγων καὶ πολιτικῶν κομμάτων καὶ ἐπιφέρει τὴν ἐσφαλμένην ἀντίληψιν, ὅτι ὅλα τὰ ἐκ τῆς περιουσίας ἐν γένει εἰσοδήματα προέρχονται ἀνευ ἐργασίας καὶ ὅτι ἔχουν κάτι τὸ ἀνήθικον, τὸ ἀδικαιολόγητον. Τὰ κτίρια, αἱ κατοικίαι, τὰ ἐμπορεύματα καὶ ἡ κινητὴ περιουσία ἐν γένει, ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ «ἀποκρυσταλλωμένη» ἐργασία, ἣτις ἔχει τὰ ἴδια χαρακτηριστικὰ καὶ τὰ ἴδια ἠθικὰ δικαιώματα μὲ τὴν Ἔργασίαν.

Ἐξ ἄλλου φαίνεται ἀπίστευτον, πῶς δύναται νὰ θεωρηταί ὅμοιον τὸ ἔδαφος καὶ τὸ προῖόν. Ἐνῶ τὸ Ἔδαφος εἶναι ἀρχέγονον καὶ προϋπόθεσις ἐκάστης ἐργασίας, τὸ προῖόν εἶναι συνέπεια αὐτῆς διὰ νὰ γίνῃ οἰαδήποτε ἐργασία — συλλογὴ καὶ κινήγιον, σπορὰ καὶ συγκομιδὴ, κτηνοτροφία καὶ σφαγὴ, νὰ κατασκευασθοῦν ἐργαλεῖα, ἐνδυμασίαι, ἢ οἰκίαι, — πρέπει νὰ ὑπάρχῃ Ἔδαφος, ἀλλὰ ὁ καρπός, τὸ κρέας, τὸ ἐργαλεῖον, τὸ δέσμα ἢ ἡ καλύβη εἶναι ἀποτελέσματα ἐργασίας, ἦτοι Κεφάλαιον. Τὸ ἔδαφος καὶ αἱ δυνάμεις τῆς φύσεως εἶναι ἀμετάβλητοι καὶ ἀδιάφθοροι, ἐνῶ τὰ προιόντα αἰωνίως παράγονται καὶ ἀπόλλυνται. Ἡ πρόσκτησις ἔδαφους εἶναι περιορισμένη, ἡ παραγωγή προϊόντων ἀπεριόριστος. Οὕτως ὁ κατέχων ἔδαφος, ἔχει προνόμιον σημαντικὸν ἔναντι τοῦ κατέχοντος κεφάλαια μόνον, διότι κατέχει κάτι, ὅπερ ὑπάρχει ἐν περιορισμένη ποσότητι καὶ ὅπερ διὰ τῶν μεγίστων ἔτι δαπανῶν δὲν δύναται νὰ κατασκευασθῇ, ἐνῶ ὁ ἀκτήμων κεφαλαιοῦχος κατέχει μόνον πράγματα, ἅτινα δύναται νὰ παράγωνται ἐν οἰαδῇ-

ποτε ποσότητι. Ἐκ τούτου ἐπέρχεται ἡ σημαντικὴ διαφορὰ εἰς τὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν οἰκονομολογικῶν, ἐμπορικῶν καὶ φορολογικῶν συνθηκῶν, ἣν ἐξασκεῖ τὸ ἔδαφος ἀφ' ἑνὸς καὶ τὸ κεφάλαιον ἀφ' ἑτέρου:

1) *Ἀύξεις ζητήσεως* ἑδάφους αὐξάνει ἀπεριορίστως τὴν τιμὴν, καὶ ἀφοῦ ἡ προσφορά δὲν δύναται νὰ αὐξηθῇ εἰς ἄπειρον — ἡ *ὑπερτίμησις* μένει ὡς συνέπεια τῆς ἠύξη-μένης ζητήσεως.

Ἀύξεις ζητήσεως οἰουδήποτε ἐμπορεύματος, προϊόντος ἢ χειροποιήτου ἔργου, αὐξάνει μὲν προσωρινῶς τὴν τιμὴν, ἐλαττώνει δὲ ταύτην ἢ αὐξήσει τῆς προσφορᾶς, καὶ ἀφοῦ ἡ προσφορά (ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ καὶ μὴ κρατικῶς περιορισμένῃ ἀγορᾷ) εἶναι φυσικῶς ἀπεριόριστος, ἡ συνέπεια τῆς ἠύξη-μένης ζητήσεως εἶναι *ἐλάττωσις τῆς τιμῆς* τῶν ζητηθέντων ἐμπορευμάτων· ἐννοεῖται, ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος δὲν λαμβάνει φορολογικὰ ἢ νομοθετικὰ μέτρα — συνεπῶς τεχνητὰ μέτρα — πρὸς παρεμπόδισιν τῆς φυσικῆς ἐξελίξεως τῶν τιμῶν.

2) Ὅμοίως καὶ ἡ *φορολογία* ἐπηρεάζει κατὰ ἕκ διαμέ-τρον ἀντίθετον τρόπον τὰς τιμὰς ἑδάφους καὶ κεφαλαίου: Τὸ ὅτι ἕκαστος φόρος ἐπὶ τῆς τιμῆς ἢ τῆς ποσότητος τῶν ἐμπορευμάτων *ὑπερτιμᾷ* ταῦτα, δὲν χρειάζεται νὰ ἀπο-δειχθῇ, διότι τὸ βλέπομεν καθημερινῶς· ἐπιτραπήτω μόνον νὰ ἐπιμείνω εἰς τὸν μηχανισμόν αὐτῆς τῆς ὑπερτιμῆσεως: Ὁ κατασκευαστὴς ἢ ὁ ἔμπορος δύναται νὰ προσθέσῃ τὸ ἀνάλογον τοῦ φόρου εἰς τὰς δαπάνας του καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου, ὃν κατέβαλε, ἀπὸ τὸν πελάτην, καθότι αὐτὸς ὁ φόρος εἶναι γενικὸς καὶ καταβάλλεται ἀπὸ ἕκαστον συναγωνιστὴν, οὕτω δὲ τὰ 99,6 % πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι πληρωνομένων φόρων ἀπὸ ἄλλους καταβάλλονται καὶ ἄλλους ἐπιβαρύνουν, παρ' ὅλα τὰ Νομοθετικὰ Διατάγ-ματα καὶ τὰς προσπάθειάς τῶν Ὑπουργείων, διότι εἰς μόνος φόρος *ἀμεταβίβαστος* ὑπάρχει: «*Ὁ φόρος ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἑδάφους*». Εἶναι ὁ μόνος φόρος ὁ ἐπιφέρων γενικὴν ἀνακούφισιν καὶ γενικὴν ἐνθάρρυνσιν πρὸς παραγωγικὴν ἔργασίαν διὰ τῆς αὐξήσεώς του.

Ἡ ἀξία τοῦ ἑδάφους διατρέχει ὅλην τὴν κλίμακα ἀπὸ

μερικὰς χιλιάδας δραχμῶν δι' ἕκαστον τετραγωνικὸν μέτρον εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου τῶν Ἀθηνῶν μέχρις ὀλίγων δραχμῶν εἰς τὰ ἀπόκεντρα καὶ ἐλάχιστα εὐφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ἄρα οἱ καταβάλλοντες φόρον *ἐπὶ τῆς ἔγγειου ἀξίας* θὰ πληρώνουν οἱ μὲν πολλά, οἱ δὲ ὀλίγα ἀνεξαρτήτως τῆς ποσότητος προϊόντων, ἢν παράγουν, καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐκμεταλλεύονται τὸ ἔδαφος τῶν. Πωλοῦντες δὲ τὰ προϊόντα, οἱ μεγαλυτέρας ἀξίας ἔδαφη κατέχοντες δὲν θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ζητήσουν περισσότερον διὰ ταῦτα παρὰ οἱ κατέχοντες τὸ χειρότερον ἔδαφος. Ῥυθμιζομένων τῶν τιμῶν, ἀποκλείεται λοιπὸν ὁ κατέχων μεγαλυτέρας ἀξίας ἔδαφος νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ ἐμπόρευμά του διὰ τοῦ καταβληθέντος ὑπ' αὐτοῦ φόρου καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἀφήνῃ τὰ προϊόντα του εἰς τὴν ἴδιαν *χαμηλὴν τιμὴν*, ἢν ζητεῖ ὁ μηδαμινὸν ἔγγειον φόρον ἐπὶ μηδαμινῆς ἀξίας πληρώνων.

Ἡ δὲ ἀγοραία τιμὴ τῶν γηπέδων — ἔξαρτωμένη ἐκ τοῦ εἰσοδήματος ἀφαιρουμένων τῶν φόρων — θὰ *ἐλαττωταί* μετὰ ἐκάστην αὐξῆσιν τῶν φόρων. Οὕτως αὐξῆσις ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν *προϊόντων* φόρου *αὐξάνει* τὴν τιμὴν τῶν προϊόντων, ἐνῶ αὐξῆσις τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν *γηπέδων* *ἐλαττώνει* τὴν τιμὴν τῶν γηπέδων καὶ συνεπῶς τὴν τῶν προϊόντων.

δ') Ποίαν φροντίδα λαμβάνει τὸ Κράτος διὰ τὴν αὐξῆσιν τοῦ πληθυσμοῦ;

Ἐκτὸς μερικῶν ἀσημάντων κενῶν προπαγανδιστικῶν φράσεων δὲν βλέπω παρὰ ἀποθαρρυντικὰ μέτρα, ὡς τοὺς φόρους ἐπὶ τῶν ὑλικῶν φωτισμοῦ, κινήσις καὶ ἄλατος καὶ τὰ ἀτελείωτα τέλη καὶ χαρτόσημα ἀποτελοῦντα περίπου τὰ 10% τοῦ Ἑλληνικοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἄλλὰ πρέπει νὰ λογαριάσωμεν ἔδῳ καὶ τὰ 28% τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἅτινα ἀποδίδουν οἱ τελωνειακοὶ δασμοί, οἱ ὁποῖοι ὡς οἱ φόροι ἐπὶ τῆς καταναλώσεως, ἐπιβαρύνουν πολὺ περισσότερον τὰς πολυμελεῖς οἰκογενείας. Ἐπίτηδες ὁμιλῶ ἐν πρώτοις μόνον περὶ τῶν φόρων καὶ δασμῶν ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων ἐμπορευμάτων, διὰ τὰ ὁποῖα τὸ ἀδίκον τῆς ὑπερτιμῆσεως ἐμφαίνεται καθαρότερα, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ ἄλλο εἶδος φόρου

ἐπὶ τῆς καταναλώσεως, ἴτοι ἐπὶ τῶν «ἀνθρωπίνων ἐλαττώματων» οὕτως εἰπεῖν: οἰνοπνεύματος, καπνοῦ, κέντρων διασκεδάσεως, χαρτοπαιγνίου κτλ. Ἀπὸ αὐτὰ τὸ Κράτος εἰσπράττει τὰ 25 % τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὑπὸ τὸ πρόσχημα, ὅτι θέλει νὰ καταστέλλῃ τὰς σπατάλας τῶν πολιτῶν τοῦ. Τὸ πρόσχημα ὁμως δὲν στέκεται, ἐὰν συλλογισθῶμεν, ὅτι αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα προκύπτουν οὐχὶ ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης κακίας, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἐλλείψεως χώρου ἐν ταῖς κατοικίαις καὶ ἐκ τῆς στρεβλωμένης ἀντιλήψεως περὶ οἰκογενείας, οὕτως ὥστε ἡ φορολογία ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν οἰκογενειακὸν προϋπολογισμὸν αἰσθητὰ ποσὰ καὶ παροξύνει οὕτω τὸ κακὸν ἀντὶ νὰ τὸ καταστέλλῃ.

«Ἄλλὰ, θὰ μὲ ἐρωτήσητε, ἀφοῦ διαγράφετε ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ προϋπολογισμοῦ τὰ 22 % ἐκ τῶν φόρων ἐπὶ τῆς Ἑργασίας, τὰ 15 % ἐκ τοῦ Κεφαλαίου, καὶ τὰ 35 % ἐκ τῆς Καταναλώσεως, ὡς καὶ τὰ 22 % ἐκ τῶν Δασμῶν, πῶς θέλεις νὰ καλύψῃ ἡ Ἑλλάς τὰς κρατικὰς αὐτῆς δαπάνας;»

Ἡ ἀπάντησίς μου εἶναι σαφής.

Ἐκ τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐδάφους καὶ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: Διότι

1) Ὁ Ἑγγεῖος φόρος ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐνθαρρύνει τὴν ἐγκατάστασιν κεφαλαίων. Ἐὰν τὸ Κράτος ἀντικαταστήσῃ τοὺς ἐπὶ τῆς περιουσίας φόρους διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας φόρου, ἡ διάκρισις μεταξὺ ἐδάφους καὶ ἀνθρωποποιήτου κεφαλαίου (βελτιώσεων σποράς, λιπασμάτων, ζώων, κτιρίων, μηχανῶν, ἐργαλείων κτλ.), θὰ παροτρύνῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ μεταβάλουν τὴν κτηματικὴν τῶν περιουσίαν εἰς ἀφορολόγητον κεφάλαιον, δηλαδὴ μόλις ἀναγκασθοῦν νὰ πληρῶνουν φόρον ἀναλόγως τῆς ἀξίας τοῦ ἐδάφους καὶ ἀδιακρίτως τοῦ εἰσοδήματος, θὰ προσπαθήσουν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν ἐντατικώτερον τὸ ἔδαφος — εἴτε γῆπεδα διὰ καλλιέργειας εἴτε οἰκόπεδα δι' οἰκοδομῆς.

Ὅσοι δὲν ἔχουν τὰς γνώσεις ἢ τὰ μέσα πρὸς ἐντεταμένην καλλιέργειαν ἢ οἰκοδομὴν καὶ εἶχαν ἀγοράσῃ ἢ κρατήσῃ τὰ ἔδαφῃ διὰ κερδοσκοπικοὺς λόγους καὶ ὄχι ἕξ ἀνάγκης,

θὰ ἐκποιήσουν ὅλα ἢ ἐν μέρος τοῦλάχιστον, κρατοῦντες μόνον ὅσα τοὺς συμφέρει νὰ κρατήσουν διὰ τὴν ἐργασίαν των. Ὅπως ἀνέπτυξα ἤδη ἀνωτέρω, ἡ ἀντικατάστασις ἄλλων φόρων διὰ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας φόρου ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἀγοραίαν τιμὴν, καθόσον ὁ ἀγοραστὴς εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν ὀλικὴν ἀξίαν τοῦ γηπέδου τὸ κεφάλαιον τὸ ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸν φόρον, ὃν ἔχει νὰ πληρώσῃ ἐτησίως εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄλλὰ καὶ δι' ἄλλον λόγον ἐλαττοῦται ἡ τιμὴ, καθότι ἡ ἀνάγκη νὰ ἐκποιῶσι τὰ ἐδάφη των οἱ ἀνίκανοι πρὸς πλήρη ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν, θὰ αὐξάνῃ σημαντικῶς τὴν προσφορὰν γηπέδων εἰς τὴν Ἀγοράν.

2) Ὁ ἐπὶ τῆς ἐγγείου ἀξίας φόρος βραβεύει τὴν ἐπιμέλειαν. Ἡ ἀντικατάστασις τῶν ἐπὶ τῆς ἐργασίας φόρων (ἐπιτηδεύματος, ἀκαθαρίστου προσόδου, ἐπὶ τῶν καπνῶν, αἰγοπροβάτων κτλ.), θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν φίλεργον νὰ συγκεντρῶσιν ὅλας τὰς προσπαθείας του καὶ ὅλην τὴν εὐφυΐαν του πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς σωματικῆς καὶ διανοητικῆς ἐργασίας, ἐλεύθερος ἀπὸ τὸν φορολογικὸν ἔλεγχον τοῦ Δημοσίου.

Τὸ ἀφορολόγητον τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας καὶ ἡ συγχρόνως βαρύτερα φορολογία ἐπὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀξίας θὰ κρημνίσῃ τὸν φράκτην, τὸν ἐμποδίζοντα σήμερον τὴν ἀνεύρεσιν ἐργασίας ἢ μᾶλλον ἐδάφους ἐργασίας.

Ἡ κατάργησις τῶν ἄνω φόρων καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας φόρου εἶναι τὸ καταλληλότερον μέτρον πρὸς ἐξαναγκασμὸν τῶν νεωστὶ ἐγκατεστημένων Μορτιτῶν καὶ Προσφύγων πρὸς ἐντονωτάτην ἐκμετάλλευσιν τῶν κλήρων των, καταλληλότερον τῆς «δεκαετοῦς ἀπαγορεύσεως διαθέσεως» καὶ ἄλλων ἐν τῷ Νόμῳ προβλεπομένων ἀπειλῶν, διότι ὁ ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας φόρος ἐλαφρῶς φορολογῶν τὸ «δυνατὸν» εἰσόδημα, ἀδιαφορεῖ διὰ τὸ πραγματικὸν καὶ ἐπιτρέπει οὕτω νὰ ἀναληφθῇ ἡ καλλιέργεια μεγάλης ἐκτάσεως ἐδαφῶν, ἅτινα ἀποδίδοντα ἀκαθάριστον πρῶσον μικροτέραν τῶν σημερινῶν φόρων μένουσιν ἀκαλλιέργητα, αὐτὰ δὲ τὰ φυσικῶς εὐφορα—πλὴν ἔνεκα τῶν φόρων ἀπαράγωγα μένοντα—ἐδάφη εἶναι τοῦλάχιστον ἄλλα 20.000.000

στρέμματα ἐκτὸς τῶν 20.000.000 στρεμμαίων τῶν σήμερον γεωργικῶς καλλιεργουμένων ἐκ τῶν 120.000.000 τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος.

Εἰς τὰς πόλεις δὲ ὑπάρχουν ἀποδεδειγμένως μεγάλαι ἐκτάσεις οἰκοπέδων, ὅπου οἰκίαι θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδόσουν ἐνοίκια ἀρκετὰ διὰ τὸ χρεωλύσιον τῆς οἰκοδομῆς καὶ διὰ τὸν φόρον ἐπὶ τῆς ἀξίας, ἐνῶ δὲν θὰ ἐπῆρουν, ἵνα καλύψουν φόρους ἀναλόγως τῶν ἐνοικίων ὑπολογιζομένων. Αὐτὸ ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι τὰ μικρᾶς ἀξίας ἐδάφη πληρῶνουν πολὺ ὀλιγώτερον φόρον ὅταν φορολογῆται ἡ ἀξία τοῦ ἐδάφους, παρὰ ὅταν φορολογῆται τὸ σύνολον τοῦ ἐνοικίου. Ἀφ' ἑτέρου δὲ αἱ μεγάλαι ἀνοικοδόμητοι ἐκτάσεις ἐδάφους μεγάλης ἀξίας θὰ πληρῶνουν φόρον ἐπὶ τῆς ἀξίας, ἐνῶ σήμερον μένουν ἀφορολόγητοι, οὕτως ὥστε ἀναπληροῦνται πολλαπλασίως τὸ ἐκ τῶν οἰκοδομηθησομένων οἰκιῶν ἔλλειμμα.

3) Ὁ ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας Φόρος ἐνθαρρύνει καὶ τὴν πρόοδον τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ αὔξησις τῆς οἰκογενείας, ὁ ἐποικισμός, ἡ συμπύκνωσις τοῦ πληθυσμοῦ σημαντικὴν ὠθησιν θὰ εὔρωσιν ἐν τῇ ἀντικαταστάσει τῶν ἐπὶ τῆς καταναλώσεως φόρων καὶ δασμῶν διὰ τοῦ ἐν λόγῳ φόρου, ἀφοῦ αὐτὸς ἐπιβαρύνει τὸν καταβάλλοντα, ὅστις ἀδυνατεῖ νὰ τὸν ἐπιρρίψῃ εἰς τὸν καταναλωτὴν, ὅπως τὸ ἐξήγησα ἀνωτέρω. Εἶναι γνωστὴ ἡ παρατήρησις, ὅτι εἰς τὰς χώρας ἀγροτικοῦ χαρακτῆρος ὑπερισχέει ἡ ἐπιθυμία τῆς αὐξήσεως χειρῶν τοῦ φόβου τῆς αὐξήσεως στομάτων, δηλαδὴ οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ θεωροῦν τὰς μεγάλας οἰκογενείας μᾶλλον ὡς βοήθειαν παρὰ ὡς κατανάλωσιν. Εἶναι δὲ στατιστικῶς ἀποδεδειγμένον, ὅτι τὰ κράτη μὲ πικνότερον πληθυσμὸν εὐημεροῦν ἀπέναντι τῶν ἀραιῶς καταρτημένων, ὡς καὶ ὅτι αἱ ἴδιαι χώραι οὖν τῇ αὐξήσει τοῦ πληθυσμοῦ αὐξάνουν πολλαπλῶς τὴν παραγωγὴν. Οὕτως ἡ Γερμανία ἀπὸ τοῦ 1800 ἕως τὸ 1900 ἐδιπλασίασε τὸν πληθυσμὸν καὶ ἑτετραπλασίασε τὴν εὐφορίαν της, ἡ δὲ Βυζαντινὴ Μικρὰ Ἀσία μὲ 25 ἑκατ. πληθυσμοῦ ἔτρεφε τὰ 45 ἑκατ. τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους,

ἐνῶ σήμερον ἀναγκάζεται νὰ εἰσάγη σιτηρὰ διὰ τὰ 10 ἑκατομμύρια τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἐὰν ἤθελεν ἡ Ἑλλάς ὀριζικῶς φορολογήσῃ τὴν Ἑγγεῖον Ἀξίαν θὰ ἠδύνατο νὰ τρέφῃ ὄχι μόνον τοὺς ἐντοπίους καὶ προσφυγικούς τῆς πληθυσμούς, ἀλλὰ καὶ νὰ δεχθῇ καὶ τοὺς ὑπολοίπους ἐν τῇ διασπορᾷ Ἑλλήνας ἄνευ φόβου, διότι ἡ εἰσαγωγή τῶν ἀνθρώπων εἶναι, ὅπως ἡ εἰσαγωγή τῶν ἐμπορευμάτων: τὸ ὅτι εἰσέρχονται, σημαίνει ὅτι ὁ τόπος τοὺς χρειάζεται καὶ ἐὰν τὸ Κράτος ἐξασφαλίσῃ, ὅτι θὰ πληρῶσουν τὸν φόρον διὰ τὴν θέσιν τὴν ὁποῖαν καταλαμβάνουν, μόνον νὰ κερδίσῃ δύναται ἀπὸ τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποῖαν θὰ κάμουν εἰς τὴν χώραν, διότι κανεὶς δὲν θὰ τοὺς χάρισῃ τίποτε καὶ ἀντὶ τοῦ χρήματος, ὅπερ θὰ κερδίσουν, ὠρισμένως θὰ ἀφίσουν κατὰ ἀντίστοιχον.

4) Ὁ ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας Φόρος ἔχει καὶ τὸ προτέρημα τοῦ ἀπλουστεροῦ καθορισμοῦ. Ἄνευ κατάσκοπων καὶ ἄνευ ἀνακριτικοῦ ἐλέγχου ἡ ἔγγειος ἀξία εἶναι τόσον σαφῶς καθωρισμένη, ὥστε τοπικαὶ ἐπιτροπαὶ εὐκόλως δύνανται μετὰ μεγαλυτέρας προσεγγίσεως τῶν σημερινῶν φόρων νὰ ἐξελέγχουν τὰς δηλώσεις τῶν γαιοκτημόνων τῆς ὑπαίθρου χώρας καὶ τῶν πόλεων. Ἡ δὲ μεγάλη οἰκονομία εἰς τὴν εἰσπραξίν προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι ἀντὶ ἑκατοντάδος περιπλόκων φόρων ὑπάρχει μόνον εἰς καὶ ἀντὶ τῆς φορολογίας ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ δὲν φορολογεῖται παρὰ μικρὰ ὀμάς γαιοκτημόνων. Ὁ φόρος συλλαμβάνεται εἰς τὴν πηγὴν, εἰς τὴν ἔγγειον πρόσοδον, πρὶν διασκορπισθῇ αὕτη ἀνά ὄλους τοὺς παραγωγούς καὶ καταναλωτάς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους μόνον μετὰ δυσχερειῶν καὶ κατὰ ἑλλιπῆ τρόπον, ὀλέθριον διὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου, εἰσπράττονται σήμερον φόροι περιορίζοντες τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἐπιχειρηματικότητα, τὴν κατανάλωσιν καὶ τὴν εὐπορίαν τῶν πολιτῶν.

5) Ὁ ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας Φόρος εἶναι τέλος καὶ ὁ δικαιότερος πάντων τῶν φόρων: Ἡ ὠργανωμένη Κοινωνία — τὸ Κράτος — δημιουργεῖ διὰ τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας, τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς τάξεως τὴν Ἑγγεῖον πρόσοδον, τὴν Ἑγγεῖον ἀξίαν, ἔχει δὲ δαπάνας δι' αὐτάς τὰς λειτουρ-

γίας, διὸ καὶ εἶναι δίκαιον νὰ πληρώνωνται οἱ φόροι, οἱ καλύπτοντες αὐτὰς τὰς δαπάνας τῆς δλότητος, ἐκ τοῦ πόρου τῆς δλότητος, ὅπως εἶναι δίκαιον οἱ πόροι τῆς ἀτομικῆς ἐργασίας νὰ μένουν ἄθικτοι καὶ νὰ καλύπτουν τὰ ἔξοδα πρὸς συντήρησιν τοῦ ἀτόμου.

Ἡ σημερινὴ Ἑγγεῖος Ἀξία τῆς Ἑλλάδος δύναται νὰ ὑποτεθῆ ὡς ἀντιπροσωπεύουσα 10 δισεκατομμύρια δραχμῶν χρυσῶν, ἅτινα διὰ τῆς βαθμηδὸν ἀντικαταστάσεως τῶν σημερινῶν φόρων διὰ τῆς ἐπὶ τῆς Ἑγγεῖου Ἀξίας φορολογίας θὰ αὐξηθῶσιν εἰς 15, ἐπὶ τῶν ὁποίων φορολογία 25% θὰ ἀποδώσῃ τὸν σημερινὸν προϋπολογισμὸν 375 ἑκατομμυρίων, ἔξασφαλίζουσα τὴν πρὸς εὐημερίαν καὶ εὐπορίαν τάσιν τοῦ Ἑθνους. Ἡ ἀναλογία 2,5%, ἣτις εἶναι ὁ ὅρος τῶν νῦν εἰς ἄλλα μέρη ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῆς Ἑγγεῖου Ἀξίας φορολογιῶν, εἶναι περίπου τὸ ἥμισυ τῆς καθαρᾶς ἐγγεῖου προσόδου, ἀφήνει δηλαδὴ εἰς τοὺς τυχόν γαιοκτῆμονας ἴσην μερίδα μετὰ τοῦ Κράτους, ἄρα ἀρκετὰ μέγα περιθώριον διὰ τὰς διακυμάνσεις τῆς Ἑγγεῖου Ἀξίας.

Τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς Φορολογίας ἐπὶ τῆς Ἑγγεῖου Ἀξίας κατενόησε πρῶτος ὁ ἐξ Ἁγίου Φραγκίσκου οἰκονομολόγος Ἑρρῆκος Τζῶρτζ (Henry George), ὁ ὁποῖος ἔγραψε τὸ εἰς τὰς περισσοτέρας γλώσσας τῆς Ὑψηλίου μεταφρασθὲν βιβλίον «Πρόοδος καὶ Πενία». Οἱ ὁπαδοὶ του εὐρίσκονται σήμερον εἰς ὕλας τὰς χώρας, προσπαθοῦντες νὰ διαδόσουν τὰς θεωρίας του, νὰ φωτίσουν τὴν κοινὴν γνώμην καὶ νὰ παροτρύνουν τοὺς ἀρμοδίους νὰ ἐφαρμόσουν τὴν Φορολογίαν ἐπὶ τῆς Ἑγγεῖου Ἀξίας.

Ὡς μόνον παρίδειγμα τοιαύτης προπαγανδικῆς ἐπιτυχίας ἀναφέρω τὴν ἀπὸ 1^{ης} Ἀπριλίου 1926 ἐν Δανίᾳ ἐφηρμοσμένην Δημοτικὴν Φορολογίαν: Εἰς μὲν τὰς πόλεις τῆς Δανίας κατηργήθη ὁ μέχρι τοῦδε εἰσπραττόμενος φόρος ἐπὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας (συμπεριλαμβάνων καὶ τὰς οἰκοδομὰς) καὶ εἰσπράττεται νῦν φόρος 7 1/2 τοῖς χιλιοῖς ἐπὶ τῆς Ἑγγεῖου Ἀξίας ὅλων τῶν ἔδαφῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν φέρουν οἰκίας. Εἰς δὲ τὴν ὑπαιθρον χώραν κατηργήθη — ἐκτὸς τοῦ ὡς ἄνω φόρου ἐπὶ τῆς ἀκινήτου περιου-

Α. ΜΠΙΣΚΙΝΗ

Ο ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ

σίας—καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος καὶ ἐφημερίσθη ὡς μόνος πόρος διὰ τὰ ἔξοδα τῶν Δήμων καὶ Νομῶν ὁ φόρος 15 τοῖς χιλίοις ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας.

Τὸ γεγονός τοῦτο — κατάργησις φόρων ἐπὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας καὶ ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος καὶ ἐνοποιήσις τῆς Φορολογίας ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας—ἔδοσεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Ἑρρίκου Τζῶρτζ νὰ συνέλθουν κατὰ τὸν Ἰούλιον 1926 εἰς τὴν Κοπεγχάγην. Ἡ δὲ Ἑλλάς — ὡς μόνη χώρα ἀντιπροσωπευθεῖσα ἐπισήμως εἰς τὸ «Διεθνὲς τοῦτο Συνέδριον Φορολογίας ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας» — ἐτήρησε τοιοιτοτρόπως τὴν πρωτοκαθεδρείαν, τῆς ὁποίας δικαιούται ὡς πατρίς τοῦ Σόλωνος, τοῦ διανοηθέντος τὴν Ἑγγειον Φορολογίαν. Ἄς εὐχηθῶμεν ὅπως δικαιολογήσῃ ἡ Ἑλλάς τὰ πρωτεῖα τῆς ταῦτα διὰ τῆς ἐφαρμογῆς Φορολογίας ἐπὶ τῆς Ἑγγείου Ἀξίας κατὰ τρόπον ἔτι τελειότερον τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τῆς Δανίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΛΙΑΣ

